בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דם רבי אליעזר אומר מועלין.

למאן דאמר היתר אכילה שינו [ג] ולמ"ד היתר זריקה לריך לפרש דמיירי קודם שנראה לזריקה ולמ"ד היתר שחיטה דמיירי קודם שנראה לקבל דם ולכך מועלין משום לחם ליה לרבי אליעזר דאין זריקה מועלת ליולא לאפוקי מידי [ד] מעילה ואין חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא [ה] דבעינן [ו] יותר לטהורים והכא כיון דיצא לא [ז] נותר לטהורים הוא וגבי נותר ילפינן חילול מטומאה כדאמרינן פרק בית שמאי (זבחים דף מד.) וגבי פיגול נמי אמרינן בזבחים (דף כח:) כהרצאת בשר כך הרצאת פסול דבעינן שיקרבו כל מתיריו וכיון דיצא תו לא מיקרב כל מתיריו אומר מועלין דקסבר זריקה מועלת ליולא ר"ל עקיבא [ח] המפריש חטאתו וכו' והרי שתיהן עומדות כלומר ששחט את שתיהן בבת אחת כדאמר בגמ' דרצה מזה זורק רצה מזה זורק [ט] לא כשם שדמה פוטר את בשרה ממעילה כו' כלומר מי אתה מודה שכשם שדמה פוטר בשרה ממעילה [י] כך לא ימעלו בבשר חבירתה ואע"פ שהיא פסולה ואם כן שכך הוא לף [יא] לדבר זה דין הוא שיפטר את של עצמה פירוש כל שכן שיפטר את של עצמה אע"פ שיצא ודוקא פסול יולא אתה למד דמהניא ליה זריקה כדפירשנו אבל שאר פסולים [יב] דאמירי מודה ר"ע שאין דומיה כמפרש שהרי כמה פסולין יש בזבחים דמודה בהן ר"ע דלא מהניא בהו זריקה אלא פסול יולא דוקא מסתברא ליה [יג] דמועיל: **אימורי** קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים רבי אליעזר אומר אין מועלין. לפי שעדיין לא הוכר חלק גבוה מאחר שנפסל ביולא לאין זריקה מועלת ליולא ואין חייבין עליו משום פיגול ונותר כדפי' לעיל טעמא בכולהו ר"ע אומר מועלין בהם דקסבר זריקה מועלת ליולא: **והני תרתי** ל"ל. [יא] לאסמועינן פלוגתא דר"ע ור"א בקדשי קדשים ואימורי קדשים קלים: **שלא** בתיקונה **לא מפקא מידי מעילה אבל לאיתויי לידי מעילה.** כגון באימורי קדשים קלים איתא מודה ליה לר"ע דמועלין כו' תימה הכא משמע שיש לו [יב] להביא יותר [יג] מידי מעילה ולעיל משמע איפכא דקאמר דזריקה לא מייתי לידי מעילה ומ"מ מפקא מידי מעילה ואמר מורי רבינו ה"ר פרץ ז"ל לעיל מיהא טעמא והכא איכא טעמא לעיל [יד] בשנעשית הזריקה עצמה בפסול שפיגל בשחיטה או בקבלה הילכך אינה מביאה לידי מעילה בקדשים קלים [טו] דבעינן הרצאה בפיגול [טז] ואפ"ה אמר רחמנא [יז] דהאי כל פיגול חייב כרת ואם כן לענין מעילה [יח] קרינא בהו ראוי לאכילת אדם ופקע להו קדשי ה' כי זה טעם וזה חילוק פירש מורי למעלה גבי ההיא דרב גידל אבל הכא מיירי שהזריקה נעשית בהכשר אלא שזרק על דבר שאינו ראוי לאכילת אדם [יט] בתכילה דלא אשכחן דחשביה רחמנא זריקה בכי האי גוונא שהזריקה בהכשר על דבר שאין ראוי אבל להביא לידי מעילה אימא מודה ליה לר"ע דמועלין דהא נעשית הזריקה עצמה בהכשרה אלא שהיא נעשית על דבר שאין ראוי ואם כן קרינן בהו קדשי ה' לענין מעילה [יט] דהא קאמר עלה לא ירד: **כי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא שיצא מקצתה.** דמגו דמהני זריקה להאי דגוף אהני נמי להאי דברא מ) ואף על גב דליף ליה ממפריש היינו כ) מקצתו יצא דדמי ליה: **א"ל רב אסי לרבי יוחנן כבר לימדוני חברי מחשבין על האבוד ועל השרוף.** יא) אם אבדה חלי הזבח או נשרפה והוא זורק את הדם ע"מ לאכול כזית מאותו חלק שאבד או נשרף יב) [חוץ לזמנו] מחשבתו מועלת לקבוע פיגול בשאר הבשר (שהרי) שהיא בעין והא יג) אבד ושרף לריתנהו סיומא דקושיא היא דהא יד) שאינו כלל בעולם קאמר לפגל וא"כ הכי נמי גבי יצא כולו אמאי לא מהניא זריקה אלא ודאי דר"ע מיירי אף כשיצא כולו ומי אמר רב אסי הכי קושיא דמקשי הש"ס מרב אסי אדרב אסי כדמסקינן וקשיא מה היא התשובה שהשיב רב אסי על דברי רבי יוחנן יו) דמדמה שאר פסולין ליולא דהא פירשתי במתניתין שאין לדמות יז) לכן נראה לי כגירסת הספרים שגורסים א"ר אסי כבר למדוני חבירי כו' ומילתיה באפי נפשיה יח) ולא להשיב על דברי רבי יוחנן והא דקאמר והא אבוד ושרוף לריתא בהו בעולם אחילת דברי המקשן הוא שבא להקשות ומי אמר רב אסי כו' כלומר דאף על גב דליתנהו בעולם אפילו הכי מחשבין.

מתני' בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים ר' אליעזר אומר [א]מועלין בו [ב]ואין חייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא ר"ע אומר אין מועלין בו וחייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא אמר ר"ע והרי [ג]המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות לא כשם שדמה פוטר את בשרה כך הוא פוטר את בשר חברתה אם פטר דמה את בשר חברתה מן המעילה דין הוא שיפטר את בשר עצמה [ג]אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים רבי אליעזר אומר [ד]אין מועלין בהן ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא רבי עקיבא אומר מועלין בהן [ה]וחייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא: **גמ'** והני תרתי למה לי צריכי דאי איתמר בקדשי קדשים הוה אמינא בהא קא אמר ר' אליעזר מועלין בו משום דזריקה כתיקנה מפקא מידי מעילה שלא כתיקנה לא מפקא מידי מעילה אבל לאיתויי לידי מעילה מודי לר"ע דאפילו שלא כתיקנה מייתא לידי מעילה ואי איתמר גבי קדשים קלים הוה אמינא גבי קדשים קלים הוא דאמר ר"ע מועלין בהן דאפילו זריקה שלא כתיקנה מייתא לידי מעילה אבל קדשי קדשים דלאפוקי הוא שלא כתיקנה לא מפקא מידי מעילה קמ"ל **אתמר** אמר ר' יוחנן כי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא שיצא [ו]מקצתו אבל יוצא כולו לא אמר ר"ע א"ל רב אסי לרבי יוחנן כבר לימדוני חבירי שבגולה מחשבין

מתני' בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים. ואם"כ נכנס ושוב נזרק הדם: **ר' אליעזר אומר.** אע"פ שנזרק הדם מועלין בו דס"ל לר"א דזריקה אינה מועלת ליולא להוציאה מידי מעילה: **ואין חייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא.** הואיל דיצא אינה קובעת בפיגול ונותר וטמא אלא זריקה כשרה: **ר"ע אומר.** אפילו לא חזר והכניסן כיון שנזרק אין מועלין בו דזריקה מועלת ליולא: **וחייבין עליו בו'.** דהא זריקה דיולא קובעת בפיגול ונותר וטמא כשרה. ויש ספרים שכתוב בהן אבל חייבין והאי אבל הוא כמו באמת אמרו כמו אבל אמשים אנחנו (בראשית מב): **אמר ר"ע.** דבעי לאיתויי ראיה למאן דאמר זריקה מועלת ליולא: **והרי שתיהן עומדות.** ושחט את שתיהן וזרק של אחת מהן והוא לה אידך לה אידך הבאתה מותר חטאת משעה שנזרק דמה של אחת: **לא כשם שדמה פוטרת.** כלומר אי אתה מודה שכשם שאותה שנזרק דמה פוטרת בשרה מן המעילה כך פוטרת חברתה זו שלא נזרק דמה מן המעילה דכזבח אחד הן שהרי יכול לזרוק דמה של איזו מהן שירלה: **אם פטר את בשר חברתה מן המעילה.** אע"ג דפסולה היא דהא הוא מותר חטאת דין הוא שיפטור זריקת דמה בשר של עצמה מן המעילה אע"פ שיש בהן פסול דיולא הואיל ואשכחן דפוטר את בשר חברתה אע"פ שיש בה פסול מותר: **אימורי קדשים קלים שיצאו.** ד) וחזרו וזרק דמן: **ר"א אומר אין מועלין בהן.** דהוו כמו לפני זריקה דזריקת יליאה אינה מביאה אימורי קדשים קלים לידי מעילה כמו זריקה כשרה: **ר"ע אומר מועלין בה.** דזריקת יליאה מביאה אימורי קדשים קלים לידי מעילה: **גמ' הני תרתי.** לגוגתא דפליגי רבי אליעזר ור"ע בבשר קדשי קדשים ובאימורי קדשים קלים: **למה לי.** כיון דתנא חדא מילתא שמעינן אידך דכיון דאית ליה לר' אליעזר דאין זריקה מועלת ליולא לאפוקי בשר קדשי קדשים שיצאו לידי מעילה וכי היכי דאית ליה לר"ע דזריקה מועלת ליולא להוציא בשר קדשי קדשים מן המעילה ר"ג מועלת להביא אימורי קדשים קלים לידי מעילה ולמה לי דפליגי בתרתי: **ד) וזריקה כתיקנה.** בלא פסול מפקא ממעילה: **שלא כתיקנה.** כגון ליולא: **אבל לאיתויי אימורי קדשים קלים למעילה.** דהיינו לחומרא אימא מודה ליה לר"ע קמ"ל דבהא נמי פליגי: **איתמר א"ר יוחנן כי אמר ר"ע זריקה מועלת ליולא.** היינו שיצא מקצת הבשר ולא יצא כולו דמגו דמהניא זריקה למקצת שבפנים מהניא נמי להחוא מקצת שיצא: **אבל יצא כולו לא אמר רבי עקיבא.** דמהניא וכו' ה) דכמו דליתיה לבשר דמי:

מחשבין

חיב כרת ואם כן לענין מעילה [יז] קרינא בהו ראוי לאכילת אדם ופקע להו קדשי ה' כי זה טעם וזה חילוק פירש מורי למעלה גבי ההיא דרב גידל אבל הכא מיירי שהזריקה נעשית בהכשר אלא שזרק על דבר שאינו ראוי לאכילת אדם [יח] בתכילה דלא אשכחן דחשביה רחמנא זריקה בכי האי גוונא שהזריקה בהכשר על דבר שאין ראוי אבל להביא לידי מעילה אימא מודה ליה לר"ע דמועלין דהא נעשית הזריקה עצמה בהכשרה אלא שהיא נעשית על דבר שאין ראוי ואם כן קרינן בהו קדשי ה' לענין מעילה [יח] דהא קאמר עלה לא ירד: **כי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא שיצא מקצתה.** דמגו דמהני זריקה להאי דגוף אהני נמי להאי דברא מ) ואף על גב דליף ליה ממפריש היינו כ) מקצתו יצא דדמי ליה: **א"ל רב אסי לרבי יוחנן כבר לימדוני חברי מחשבין על האבוד ועל השרוף.** יא) אם אבדה חלי הזבח או נשרפה והוא זורק את הדם ע"מ לאכול כזית מאותו חלק שאבד או נשרף יב) [חוץ לזמנו] מחשבתו מועלת לקבוע פיגול בשאר הבשר (שהרי) שהיא בעין והא יג) אבד ושרף לריתנהו סיומא דקושיא היא דהא יד) שאינו כלל בעולם קאמר לפגל וא"כ הכי נמי גבי יצא כולו אמאי לא מהניא זריקה אלא ודאי דר"ע מיירי אף כשיצא כולו ומי אמר רב אסי הכי קושיא דמקשי הש"ס מרב אסי אדרב אסי כדמסקינן וקשיא מה היא התשובה שהשיב רב אסי על דברי רבי יוחנן יו) דמדמה שאר פסולין ליולא דהא פירשתי במתניתין שאין לדמות יז) לכן נראה לי כגירסת הספרים שגורסים א"ר אסי כבר למדוני חבירי כו' ומילתיה באפי נפשיה יח) ולא להשיב על דברי רבי יוחנן והא דקאמר והא אבוד ושרוף לריתא בהו בעולם אחילת דברי המקשן הוא שבא להקשות ומי אמר רב אסי כו' כלומר דאף על גב דליתנהו בעולם אפילו הכי מחשבין.

מיסב

(בדם) באמת [אבל אשמים]: והני תרתי פלוגתא דרבי אליעזר ורבי עקיבא בבשר קדשי קדשים ובאימורי קדשים קלים למה לי. כיון דתנא חדא ממילא שמעינן אידך דכיון דאית ליה לר' אליעזר דאין זריקה מועלת ליוצא לאפוקי בשר קדשי קדשים מידי מעילה אין מועלת נמי ליוצא להביא אימורי קדשים קלים לידי מעילה וכי היכי דאית ליה לר' עקיבא דזריקה מועלת ליוצא לאפוקי בשר קדשי קדשים מידי מעילה מועלת נמי ליוצא להביא אימורי קדשים קלים לידי מעילה למיפלג בתרתי למה לי: בזריקה כתיקנה בלא פיסול מפקא אבל לאיתויי גבי אימורי קדשים קלים אימא מודי לר' עקיבא קמ"ל דפליג נמי. ואי איתמר כו': אמר רבי יוחנן כי אמר ר' עקיבא זריקה מועלת ליוצא שיצא מקצתו ולא כולו. דמיגו דמהניא להחוא מקצת שבפנים מהניא נמי להחוא מקצת שיצא חוץ:

כד א מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה ח:
כה ב מיי' פי"ח מהל' פסח"מ הלכה טז:
כו ג מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה ו:
כז ד מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה ח:
כח ה מיי' פ"ח מהל' פסח"מ הלכה לג וע' כתוי"ט:

שיטה מקובצת

א) מקצתו. אבל יצא כולה (אות ו' נמחק). עי' תוס' נחמות (דף יב ע"ב) ד"ה ה"מ: ב) מה"ד דזריקה אות ו' נמחק: ג) שנינו ניחא ולכ"ד היתר זריקה צריך לומר דמיירי קודם כו' דם שהבהמה היתה קרובה כל כך לחרן שאף מתחלה היה סוף הבהמה לצאת חוץ ע"י פירכוס ולכך: ד) וטמא גבי פיגול אמרינן בזבחים כהרצאת כשר כך הרצאת פסול דבעינן קרבו כל מתיריו וכיון דיצא תו לא מיקרב כל מתיריו וגבי נותר ילפינן חילול מטומאה כדאמרינן בפ' ב"ש וגבי טמא דבעי דבר ההותר לטהורים כדאיתא בפ' הקומץ רבה (דף כט ע"ב) והכא כיון דיצא לא ניתר לטהורים הוא ר"ע אומר: ה) עקיבא והרי המפריש: ו) זורק ומ"מ אמת הוא שמיד שיזרוק הדם מאחד מהן יפסל השניה משום נתכפרו בעלים באחרת לא: ז) ממעילה שלא ימעלו באותה שנזרק דמה כך: ח) אף לדבריך דין הוא שיפטור על עצמה תיבת זה ל"ש וחיבות את של נמחק: ט) תחיבת דחמירי עד תיבת יש בזבחים נמחק: י) ליה למילף הס"ד ותיבת דמרעיל נמחק: יא) ל"ל כלומר למה לי לאשמועינן: יב) לו יותר להביא לידי מעילה מלאפקא מידי: יג) דלעיל איירי לידי מעילה ומ"מ מפקא מידי מעילה ואמר מורי רבינו ה"ר פרץ ז"ל לעיל טעמא והכא איכא טעמא לעיל יג) כשנעשית הזריקה עצמה בפסול שפיגל בשחיטה או בקבלה הילכך אינה מביאה לידי מעילה בקדשים קלים יד) דלא קרינא ביה קדשי ה' אבל מהני דמשכחן דחשביה רחמנא זריקה בהכשר אלא שזרקה על דבר שאינו ראוי הילכך לענין להוציא מידי מעילה לא מהניא הזריקה דאכתי לא אישתרי הבשר באכילה וכיון שהזריקה נעשית כהוגן ואפ"ה לא מהניא לבשר להתירה באכילה משום דהכשרות עצמה יצאה א"כ לא תועיל לה נמי להוציאה מידי מעילה דלגבי זה נעשה כמו שלא זרק דכיון דלא אחשבה רחמנא להאי זריקה כלל א"כ לא תועיל לחצאין אבל לענין להביאה לידי מעילה לאימורי קדשים קלים (אי) [ודאי] מהניא נהי דהבשר אינה מותרת לאכילה מ"מ הזריקה נעשית בכשרות ובקדשים קלים מיד שהזריקה נעשית בהכשר אז הובדר חלק גבוה ומשום הכי תועיל מעילה באימורין דהא בחלק הדיוט הוה הבשר ולא הוה לגבה שום פסול ולא יצא ממחיצתו רק האימורין. בתוס' כת"י: טו) דבעינן כהרצאת כשר בפיגול: טו) רחמנא דהאוכל פיגול: יח) מעילה נמי קרינא: יח) אישתרי הבשר באכילה: יט) מעילה דהכי נמי קאמר אם עלה: כ) היינו יצא מקצתו דהוי טעם מינו כדפירשתי דדמי ליה: כא) השרוף פי' אם: כב) נשרף למחר מחשבתו: כג) תיבת שהרי נמחק: כד) והא אבוד ושרוף דליתנהו: כה) דהא הני שאינו כלל בעולם קאמר דמהניא מחשבתו לפגל: כו) יוחנן אליבא דר"ע ורוצה להדמות שאר. תיבת דמדמה נמחק: כז) לדמות דיוצא אינו חמור ואינו כי אם חיסרון מחיצות ומשמע דאם ביוצא אמר ר"ע דוקא דזריקה מועלת לא קשה מידי ולא היא דאפילו אמר ר"ע ביצא תיקשי לך אמאי אמר הכי באבוד ושרוף שהוא פסול גדול אי מדמית זריקה למחשבת פיגול אלא ש"מ שאין לדמותם לכן: כח) נפשיה הוא ולא להשיב על דברי ר' יוחנן יבא והא דקאמר:

מוסף רש"י

אימורי קדשים קלים. קדשים קלים ממון בעלים הן ואין בהן מעילה לפני זריקה ואפמי לא הוקדשו, אבל לאחר זריקה להובררו אימורים נאלא גבוה יש מעילה באימורים, כדאמרינן בפרק כל הבשר בסופו (חולין קיז.) כל אלב לה' לרצות אימורי קדשים קלים למעילה (מנחות מז:). אין מועלין בהן. אפילו לאחר זריקה, דלא מהניא בהו זריקה לכבר למיקבעיהו במעילה (זבחים פט:) דלא מהניא בהו הך זריקה לברר אותם נאלא גבוה, דאין זריקה מועלת ליולא (מנחות שם). ואין חייבין עליהן משום פיגול. ופיגול נמי לית בהו דהא פסולין הן בכבר (שם) דלא קבע להו הך זריקה בפיגול דהוו להו כמי שלא נזרק עליהן הדם ולא קרבו כל מתייריהן (זבחים צ). **נותר.** ומשום נותר, דאין נותר אלא בבשר הראוי לאכילה בתוך זמנו כדכתיב (ויקרא יז) ביום זבחכם יאכל ומתמחת וגו' (זבחים צ). **וטמא.** ומשום טומאת הגוף, כדאמרינן במנחות (כה:) אביתר לנותרין חייבין עליו משום טומאה, שאין ניתר לנותרין אין חייבין עליו משום טומאה, ואימורין דאיתרבו לנותרא מאבל לה', דומיא דבשר איתרבו, דלאחר זריקה הוא דמתייב עליהו ולא לפני זריקה, והני לא מהניא להו זריקה (זבחים צ).

רבינו גרשום

כרב גידל והיינו דקאמר במסכת מנחות הא איתותב רב גידל: בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים. ואח"כ נכנס ואח"כ זרק את הדם: ר' אליעזר אומר מועלין. דלא כרב גידל והיינו דקאמר במסכת מנחות [הא איתותב רב גידל] ואע"פ שזרק את הדם דסבירא ליה לר' אליעזר דאין זריקה מהניא ליוצא לאפוקיה ממעילה: ואין חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא. הואיל ויצא דזריקה כשרה קבעה לפיגול ולא פסולה: ר' עקיבא אומר אין מועלין בו. דקסבר דזריקה מהניא ליוצא אבל חייבין האי אבל הוא כמו

מחשבין על האכוד ועל השרוף. שאם נשרפו האימורים וחישב בזריקה ע"מ להקטירן חוץ לזמנן הוי פגול שהאוכל מן הבשר או שאם נמצאו האוכלין חייב כרת: **והא אכוד ושרוף דלא איתנהו בעולם ואפילו הכי קתני מחשבין.** דמגיע בהו מחשבה בזריקה לשוייה הבשר פגול הכא נמי אע"ג דילמא כולו דכמאן דליתיה דמי תיהני ליה זריקה לאפוקיה מידי מעילה: **ומי אמר רב אסי הכי.** דכי יצא כולו מהניא ליה זריקה: **והא בעא מיניה רב אסי מר' יוחנן חישב לנשפכין למחר מהו.** נשפכין שיריו[ד] הדם שהיה שופך ליסוד המזבח [ה] וקא מיבעיא ליה חישב בשעת שפיכת השיריים ע"מ לאכול כזית חוץ לזמנו דהיינו למחר מהו מי חשיבא הא מחשבה דנשפכין לפגל כמו מחשבה דזריקה עצמה או לא. ע"א אמר המורה חישב לנשפכין למחר בשעת זריקה חישב לשפוך השיריים למחר ליסוד חשיבא הא מחשבה דנשפכין כאילו חישב בזריקה עצמה שחישב לזרוק מקצתו למחר חוץ לזמנו דמפגל ליה או לא: **ואמר ליה ר' זירא כבר שנים לנו אלא.** דתנן בהעור והרוטב[ו] הקיפה והאלו מצטרפין לטומאת אוכלין אבל לא לטומאת נבלות דכיון דליתיה בהו מחשבה דנשפכין נמי דלאיבוד אולי. ליסוד ולא ע"ג המזבח לא מהניא בהו מחשבה לפגולי. הא נמי שיצא כולו לאיבוד קאי לשרפה וכמאן דליתיה כלל דמי ובדין הוא דלא מהניא ליה זריקה לאפוקי ממעילה: **אלא הא דקתני מחשבין על האכוד ועל השרוף.** יג כלומר והא שמעת מהא בריתא דמהניא מחשבה בזריקה לאכוד ושרוף לפגולי אף על גב דליתנהו בעולם ה"נ דין הוא דתהני זריקה לשיצא כולו אע"ג דלמי כמאן דליתיה בעולם: **אמר רבא אימא** [ז] מחשבין [א] על האבוד ועל השרוף והא אבוד ושרוף לא איתינון בעולם ואפ"ה קתני מחשבין ומי אמר רב אסי הכי הא בעא מיניה רב אסי מר' יוחנן חישב לנשפכין למחר מהו א"ל רבי זירא כבר [ב] שנית לנו [ג] אלל אלמא האי אלל כיון דלית ביה מששא לא [ד] קיבל טומאה הני [ה] נשפכין נמי כיון דלאיבוד אזלי [ו] [ז] בהו מחשבה לא מהניא אלא דקתני על האבוד ועל השרוף קשיא אמר רבא אימא על העומד לאיבוד ועל העומד לישרף אמר רב פפא לא א"ר עקיבא זריקה מועלת ליוצא אלא שיצא בשר אבל[ח] דם [ט] אין זריקה מועלת ליוצא תניא נמי הכי שחט בשתיקה ויצא דם אע"פ שחזר וזרקו לא עשה ולא כלום בקדשי קדשים מועלין בו בקדשים קלים אין מועלין בו: א"ר עקיבא [י] הא זה למה דומה [יא] אמר ר' אלעזר כי א"ר עקיבא בבת אחת [יב] אבל בזה אחר זה לא אמר רבי עקיבא תניא [יג] אמר רבי שמעון כשהלכתי לכפר פאני מצאני זקן אחד ואמר לי אומר היה ר' עקיבא [יד] זריקה מועלת ליוצא אמרתי לו הן [טו] וכשבאתי והרציתי [טז] דברים לפני חבירי שבגליל אמרו לי הלא פסול הוא היאך מרצה על הפסול [יז] וכשיצאתי והרציתי דברים לפני ר"ע אמר לי בני אי אתה אומר כן והרי המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואח"כ נמצאת הראשונה [יח] והרי שתיהן עומדות מועלין בשתיהן [יט] שחטן והרי דמן מונח בכוסות מועלין בשתיהן

נזרק

חישב לנשפכין למחר מהו. אין לפרש שחישב בשעה שעושה שיריים ליסוד ע"מ לאכול מן הזבח למחר דהא פשיטא דלא פיגל כדתניא פ"ק דזבחים (דף יג.) דקתני יצאו שפיכת שיריים והקטרת אימורים שאין מעכבין [יז] וגם לא קנעי במחשב בזריקה ע"מ לשפוך שיריים למחר דהא נמי פשיטא ליה דפיגל כדקאמר נמי התם וטעמא משום דבעינן שיחשב בארבע עבודות בדבר שהוא אכילת אדם או אכילת מזבח ושפיכת שיריים אכילת מזבח היא אך לא [יח] ד' עבודות היא אלא נראה לר"י דקנעי במחשב בשעת [ט] זריקה על מנת לזרוק הדם שנשפך מן הכלי למחר דתנן זבחים (דף כה. ודף לב.) נשפך [י] (מן) [יא] הרלפה ואספו פסול מן הכלי ואספו כשר מי אמרינן הא חזי דאם ירלה יאספנו ויזרקנו או דלמא הואיל ואין מצוה לאוספו הוה ליה הולך לאיבוד [יב]: **אמר** ליה רבי זירא לרב אבי רבי כבר שנית לנו אלא. בזבחים פרק כל הפסולין (דף לא.) השוחט את הזבח ע"מ לאכול מן האלו [יג] אין חייבין עליו משום פגול [יד] ואלו הוא גיד הנאמר כדמפרש בהעור והרוטב (חולין דף קכא.) אלמא האי אלו כיון דלית ביה מששא לא מהני ביה מחשבה פירוש שאינו חשוב [טו] ודבר ההולך לאיבוד הוא לא מיפגל ואע"ג דאם רצה לאוכלו [יז] אוכלו (הגר) [הני נשפכין] נמי וכו' ובדוב ספרים גרסינן האי אלו כיון דלית ביה מששא לא מקבל טומאה ואם כן [יח] מייתי מהניא דהעור והרוטב ושיבוש דטפי אית ליה לאיתויי מהניא דפיגול גופיה [יט] מלאיתויי [כ] מפני הטומאה: **אלא** דקתני על האבוד ועל השרוף קשיא. פי' וא"כ קשיא מרב אסי לרב אסי דלעיל קאמר [כא] מחשבין והכא פשיטא דאין מחשבין בנשפכים דכאבוד דמי אמר רבא אימא על העומד לאיבוד כו' כלומר הא דקאמר מחשבין על האיבוד לאו באבוד כגון קאמר אלא בעומד לאיבוד כגון שמחשב בשעת קבלה על דבר העומד לישרף וליאבד קודם זריקה ובשעת מחשבה עדיין לא אבד כגון שזרק [כב] [מחיכת בשר ומחיכת אימורים] בפי כלב ובפי כבשן ועדיין לא הגיע [כג] [בפי כלב או בפי כבשן] בשעת מחשבה ומכל מקום מדמי ליה לעיל ליצא כולו לגירסא דגרסי אמר ליה רב אסי לר"י כיון דאבד ונשרף קודם זריקה: **לא אמר ר"ע אלא ששחט בו'.** כלומר לא אמר ר' עקיבא בהחיא חטאת שאבד כו' דזריקה של אחת מהן פוטרת בשר חברתה מן המעילה אלא ששחט שניהן [כד] בבת אחת יש להסתפק אי ר"ל בסכין אחרוכה [כה] במשמע אי אפילו בזה אחר זה וקרי לה בבת אחת [כו] דכשר לזרק בבת אחת כגון שחט זה אחר זה וקיבל זה אחר זה קודם שיזרוק כלל דרלה מזה זורק רלה מזה זורק אבל בזה אחר זה כגון שקבל דמה של זו וזרקו עד שלא קיבל את האחרת לא אמר ר"ע ומודה בכי ה"ג [כז] דאיפו פוטר הדם המזרק בשר האחרת מן המעילה: **אבל** דם. פירוש שיצא דם וזרק אותו דם עלמו שיצא מודה ר"ע דאין זריקה מועלת ליוצא [כח]:

לכפר פאני. שם מקום ואמר לי אומר היה ר"ע זריקה מועלת ליוצא תמיה היה הזקן על דברי ר"ע אמר לו הן וכשבאתי והרציתי דברים כלומר שהגדתי לו תמיהת הזקן אמר לי ואתה אי אתה אומר כן בתמיה כלומר כשאתה מרלה לפני דברי הזקן כמדומה שאתה מגמגם על דברי וש ספרים גורסים אחר שאמר לו הן אמר לו והלא פסול הוא [כט] אי שהשיב לו כך הזקן והיינו הא דקאמר דכשהרציתי דברים לפני ר"ע שהקשה לו הזקן כך א"ל ר"ע ואתה אי אתה אומר כן כלומר מדוע שתקתה לו וכי איך אומר כן מדוע שתקתה לו עליה ולא בא לסתור התשובה שהשיב ר"ע לר"ש דודאי יפה השיבו אלא הלשון אינו מיושב יפה דנקט [ל] בבת אחת דכיון דפסל הוא השני ואפילו הכי קאמר ר"ע דזריקת הכשר פוטרתו מידי מעילה א"כ סבירא ליה לר"ע דחשבינן ליה כזבח אחד [לא] וכיון דחשבינן כזבח אחד [לב] מה לי [לג] בזה אחר זה אמר ליה ר' יוחנן לריש לקיש [לד] ואתה אי אתה אומר כן בתמיה כלומר והא ודאי בבבת אחת בעינן דכחד [לה] לא חשיב להו דהא אילו הפרים שני אשמות לאחריות ושחט שניהן וקדש והעלה אימורים של אחד מהם קודש זריקה אי אתה מודה שירדו הכי גרסינן ה"פ קדש והעלה אימורים של אחד מהם קודש זריקת חבירו ואחר כך זרק חבירו שלא העלה אימורים אי אתה מודה שירדו האימורים של אותו שהעלה [לו] בלא זריקת דמו ואי ס"ד חד גופא הוא אם כן הוה לאחשובי הני אימורין כאילו היו מאותן שזרק דמן ולא הוה ליה למימר ירדו דהאמר עולא אימורי קדשים קלים כו' והא דנקט קדשים קלים לרבותא נקט וכ"ש קדשי קדשים דקדשי טפי וקליט להו מזבח וכן לעיל דנקט אשמות כ"ש חטאות:

מוסרת הש"ס

ז) חולין קיז: קכא., **ב)** [תוספפתא פ"א ה"ב ע"ש], **ג)** נמנות יב., **ד)** בס"ת: שיטו שיר, **ה)** עי' בבה"ז שהגיה דבהי רש"י בלא"ע שהוא שהוא ש"ס דפ"ק דזבחים וע' בתוספת. **ו)** [חולין קיז:], **ז)** שהבשר ל"ק, **ח)** מועלין בו הס"ד ואח"כ ד"ה דין הוא שיפטור את בשרו ואע"פ שיש פסול יולא דהא מזרק דמה של אחד מהן נפסלה הטייה כו' ושיין לע"ב. ל"ק, **ט)** ל"ל הולכה ל"ק, **י)** [ל"ל על הרלפה], **כ)** [וע"ע תוס' זבחים יג: ד"ה על מנת], **ל)** חוץ לזמנו כו' ל"ק, **מ)** וע' בפ' העור והרוטב שם דחו פי' זה [ועי' ל"ק], **נ)** ל"ק, **ס)** מהני דטומאה ל"ק, **ע)** ל"ק, **פ)** ל"ק, **צ)** בב"א אין ר"ל בסכין ארוכה במשמע אלא אפילו בזה"ז כו' ל"ק, **ק)** שייך לע"ב, **ר)** בב"א דוקא דפסל כו'. ל"ק, **ש)** מה לי בבת אחת מה לי בזה"ז כו'. ל"ק, **ת)** ומה לי בבת אחת מה לי בזה"ז כו'. ל"ק, **א)** ומה לי בבת אחת אמר כן בתמיה. ל"ק,

הגהות הב"ח

(א) גמ' מיון לאיבוד אולי לא מהניא בהו מחשבה אלא דקתני: **(ב)** שם אבל יצא דם לין: **(ג)** שם הא זה למה דומה לזה דומה אמר ר' אלעזר לא אמר ר' עקיבא אלא בבת אחת: **(ד)** רש"י ד"ה אמר רבא אימא מחשבין על:

שיטה מקובצת

א) מחשבין על האבוד ועל השרוף. שאם נאבדו אימורין וחשב בזריקה על מנת להקטירן בחוץ הוי פיגול א"נ נאבד הבשר וחשב בזריקה לאכול ממנו חוץ לזמנו הוי פיגול והא אבוד ושרוף דלא איתנא בעולם וקא קבעא זריקה בפיגול ה"נ אע"ג דיצא כולו תהני ליה זריקה לאפוקי מידי מעילה וי"מ דרב אסי לא קאי אר' יוחנן והא דמסיק והא אבוד ושרוף ליתנהו בעולם משום דבעי לאקשויי מנשפכין לאבוד ושרוף עכ"ל הרא"ש ז"ל: **ב)** לא מקבל טומאה אות ר' נמחק: **ג)** אזלי מחשבה לא מהניא בהו אלא הא דקתני מחשבין על: **ד)** עקיבא והרי המפריש כו' תי' הא זה למה דומה נמחק: **ה)** אחת דרצה מזה זורק ורצה מזה זורק אבל: **ו)** תניא תוס' זבחים (דף ק' (ו) [י] ב' ע"ש(ל): **ז)** הן ס"א אמר לי והלא כו': **ח)** והרצתי את דבריו לפני: **ט)** וכשבאתי והרצתי את הדברים לפני תיבת וכשיצאתי נמחק: **י)** הראשונה נ"א ושחט את שתיהן בבת אחת אי אתה מודה שכשם שדמה פוטר את בשרה מן המעילה כך יפטור כו': **יא)** ושחט שתיהן והרי אות ן' נמחק: **יב)** השרוף בתמיה כלומר: **יג)** הכא שיצא הבשר כולו: **יד)** מעכבין את הכפרה וגם: **טו)** לא מארבע עבודות: **טז)** מן הכלי על הרצפה: **יז)** חשוב לאכול ודבר ההולך לאיבוד הוא ולא מיפגל: **יח)** לאוכלו כבשר אוכלו הנך נשפכין נמי: **יט)** כן צריך לומר דמייתי מההיא דהעור והרוטב ושיבוש הוא דטפי: **כ)** מלאתויי מההוא דטומאה תיבת מפני נמחק: **כא)** קאמר דמחשבין והכא פשיט אות א' נמחק: **כב)** ארוכה כמשמעה דהא אמרינן בפ"ב דחולין תזבחוהו שלא ישחט שני זבחים כאחד כו' אלא קרי לה אות ב' ר' נמחק תיבות או אפילו בזה אחר זה ל"ש: **כג)** אחת כשראויים ליזרק תיבת דכשר נמחק: **כד)** ה"ג דאין הדם מן הנזרק פוטר בשר: **כה)** ליוצא כיון דאירע פיסול דיוצא בדם דבפסול דדם ליכא שום הרצאה כי אם לגבי פיגול דעבדינן ליה כהרצאת כשר בזריקת פיגול: **כו)** הוא פי' שהשיב תיבת או נמחק: **כז)** אחד וכגוף אחד וכיון: **כח)** לי בבת אחת מה לי בזה: **כט)** דכחד גופא לא חשיב להו אע"ג דהפריש השתים לאחריות דהא: **ל)** שהעלה בלאו זריקת דמו והא דנקט שאם עלו ירדו שאם עלו לאו דוקא דהא מיירי בהעלה כבר ואי ס"ד:

מחשבין [א] על האבוד ועל השרוף והא אבוד ושרוף לא איתינון בעולם ואפ"ה קתני מחשבין ומי אמר רב אסי הכי הא בעא מיניה רב אסי מר' יוחנן חישב לנשפכין למחר מהו א"ל רבי זירא כבר [ב] שנית לנו [ג] אלל אלמא האי אלל כיון דלית ביה מששא לא [ד] קיבל טומאה הני [ה] נשפכין נמי כיון דלאיבוד אזלי [ו] [ז] בהו מחשבה לא מהניא אלא דקתני על האבוד ועל השרוף קשיא אמר רבא אימא על העומד לאיבוד ועל העומד לישרף אמר רב פפא לא א"ר עקיבא זריקה מועלת ליוצא אלא שיצא בשר אבל[ח] דם [ט] אין זריקה מועלת ליוצא תניא נמי הכי שחט בשתיקה ויצא דם אע"פ שחזר וזרקו לא עשה ולא כלום בקדשי קדשים מועלין בו בקדשים קלים אין מועלין בו: א"ר עקיבא [י] הא זה למה דומה [יא] אמר ר' אלעזר כי א"ר עקיבא בבת אחת [יב] אבל בזה אחר זה לא אמר רבי עקיבא תניא [יג] אמר רבי שמעון כשהלכתי לכפר פאני מצאני זקן אחד ואמר לי אומר היה ר' עקיבא [יד] זריקה מועלת ליוצא אמרתי לו הן [טו] וכשבאתי והרציתי [טז] דברים לפני חבירי שבגליל אמרו לי הלא פסול הוא היאך מרצה על הפסול [יז] וכשיצאתי והרציתי דברים לפני ר"ע אמר לי בני אי אתה אומר כן והרי המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואח"כ נמצאת הראשונה [יח] והרי שתיהן עומדות מועלין בשתיהן [יט] שחטן והרי דמן מונח בכוסות מועלין בשתיהן

נזרק

מחשבין על האכוד ועל השרוף. שאם נשרפו האימורים וחישב בזריקה ע"מ להקטירן חוץ לזמנן הוי פגול שהאוכל מן הבשר או שאם נמצאו האוכלין חייב כרת: **והא אכוד ושרוף דלא איתנהו בעולם ואפילו הכי קתני מחשבין.** דמגיע בהו מחשבה בזריקה לשוייה הבשר פגול הכא נמי אע"ג דילמא כולו דכמאן דליתיה דמי תיהני ליה זריקה לאפוקיה מידי מעילה: **ומי אמר רב אסי הכי.** דכי יצא כולו מהניא ליה זריקה: **והא בעא מיניה רב אסי מר' יוחנן חישב לנשפכין למחר מהו.** נשפכין שיריו[ד] הדם שהיה שופך ליסוד המזבח [ה] וקא מיבעיא ליה חישב בשעת שפיכת השיריים ע"מ לאכול כזית חוץ לזמנו דהיינו למחר מהו מי חשיבא הא מחשבה דנשפכין לפגל כמו מחשבה דזריקה עצמה או לא. ע"א אמר המורה חישב לנשפכין למחר בשעת זריקה חישב לשפוך השיריים למחר ליסוד חשיבא הא מחשבה דנשפכין כאילו חישב בזריקה עצמה שחישב לזרוק מקצתו למחר חוץ לזמנו דמפגל ליה או לא: **ואמר ליה ר' זירא כבר שנים לנו אלא.** דתנן בהעור והרוטב[ו] הקיפה והאלו מצטרפין לטומאת אוכלין אבל לא לטומאת נבלות דכיון דליתיה בהו מחשבה דנשפכין נמי דלאיבוד אזלי. ליסוד ולא ע"ג המזבח לא מהניא בהו מחשבה לפגולי. הא נמי שיצא כולו לאיבוד קאי לשרפה וכמאן דליתיה כלל דמי ובדין הוא דלא מהניא ליה זריקה לאפוקי ממעילה: **אלא הא דקתני מחשבין על האכוד ועל השרוף.** יג כלומר והא שמעת מהא בריתא דמהניא מחשבה דזריקה לאכוד ושרוף לפגולי אף על גב דליתנהו בעולם ה"נ דין הוא דתהני זריקה לשיצא כולו אע"ג דלמי כמאן דליתיה בעולם: **אמר רבא אימא** [ז] מחשבין [א] על האבוד ועל השרוף והא אבוד ושרוף לא איתינון בעולם ואפ"ה קתני מחשבין ומי אמר רב אסי הכי הא בעא מיניה רב אסי מר' יוחנן חישב לנשפכין למחר מהו א"ל רבי זירא כבר [ב] שנית לנו [ג] אלל אלמא האי אלל כיון דלית ביה מששא לא [ד] קיבל טומאה הני [ה] נשפכין נמי כיון דלאיבוד אזלי [ו] [ז] בהו מחשבה לא מהניא אלא דקתני על האבוד ועל השרוף קשיא אמר רבא אימא על העומד לאיבוד ועל העומד לישרף אמר רב פפא לא א"ר עקיבא זריקה מועלת ליוצא אלא שיצא בשר אבל[ח] דם [ט] אין זריקה מועלת ליוצא תניא נמי הכי שחט בשתיקה ויצא דם אע"פ שחזר וזרקו לא עשה ולא כלום בקדשי קדשים מועלין בו בקדשים קלים אין מועלין בו: א"ר עקיבא [י] הא זה למה דומה [יא] אמר ר' אלעזר כי א"ר עקיבא בבת אחת [יב] אבל בזה אחר זה לא אמר רבי עקיבא תניא [יג] אמר רבי שמעון כשהלכתי לכפר פאני מצאני זקן אחד ואמר לי אומר היה ר' עקיבא [יד] זריקה מועלת ליוצא אמרתי לו הן [טו] וכשבאתי והרציתי [טז] דברים לפני חבירי שבגליל אמרו לי הלא פסול הוא היאך מרצה על הפסול [יז] וכשיצאתי והרציתי דברים לפני ר"ע אמר לי בני אי אתה אומר כן והרי המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואח"כ נמצאת הראשונה [יח] והרי שתיהן עומדות מועלין בשתיהן [יט] שחטן והרי דמן מונח בכוסות מועלין בשתיהן

נזרק

חישב לנשפכין למחר מהו. אין לפרש שחישב בשעה שעושה שיריים ליסוד ע"מ לאכול מן הזבח למחר דהא פשיטא דלא פיגל כדתניא פ"ק דזבחים (דף יג.) דקתני יצאו שפיכת שיריים והקטרת אימורים שאין מעכבין [יז] וגם לא קנעי במחשב בזריקה ע"מ לשפוך שיריים למחר דהא נמי פשיטא ליה דפיגל כדקאמר נמי התם וטעמא משום דבעינן שיחשב בארבע עבודות בדבר שהוא אכילת אדם או אכילת מזבח ושפיכת שיריים אכילת מזבח היא אך לא [יח] ד' עבודות היא אלא נראה לר"י דקנעי במחשב בשעת [ט] זריקה על מנת לזרוק הדם שנשפך מן הכלי למחר דתנן זבחים (דף כה. ודף לב.) נשפך [י] (מן) [יא] הרלפה ואספו פסול מן הכלי ואספו כשר מי אמרינן הא חזי דאם ירלה יאספנו ויזרקנו או דלמא הואיל ואין מצוה לאוספו הוה ליה הולך לאיבוד [יב]: **אמר** ליה רבי זירא לרב אבי רבי כבר שנית לנו אלא. בזבחים פרק כל הפסולין (דף לא.) השוחט את הזבח ע"מ לאכול מן האלו [יג] אין חייבין עליו משום פגול [יד] ואלו הוא גיד הנאמר כדמפרש בהעור והרוטב (חולין דף קכא.) אלמא האי אלו כיון דלית ביה מששא לא מהני ביה מחשבה פירוש שאינו חשוב [טו] ודבר ההולך לאיבוד הוא לא מיפגל ואע"ג דאם רצה לאוכלו [יז] אוכלו (הגר) [הני נשפכין] נמי וכו' ובדוב ספרים גרסינן האי אלו כיון דלית ביה מששא לא מקבל טומאה ואם כן [יח] מייתי מהניא דהעור והרוטב ושיבוש דטפי אית ליה לאיתויי מהניא דפיגול גופיה [יט] מלאיתויי [כ] מפני הטומאה: **אלא** דקתני על האבוד ועל השרוף קשיא. פי' וא"כ קשיא מרב אסי לרב אסי דלעיל קאמר [כא] מחשבין והכא פשיטא דאין מחשבין בנשפכים דכאבוד דמי אמר רבא אימא על העומד לאיבוד כו' כלומר הא דקאמר מחשבין על האיבוד לאו באבוד כגון קאמר אלא בעומד לאיבוד כגון שמחשב בשעת קבלה על דבר העומד לישרף וליאבד קודם זריקה ובשעת מחשבה עדיין לא אבד כגון שזרק [כב] [מחיכת בשר ומחיכת אימורים] בפי כלב ובפי כבשן ועדיין לא הגיע [כג] [בפי כלב או בפי כבשן] בשעת מחשבה ומכל מקום מדמי ליה לעיל ליצא כולו לגירסא דגרסי אמר ליה רב אסי לר"י כיון דאבד ונשרף קודם זריקה: **לא אמר ר"ע אלא ששחט בו'.** כלומר לא אמר ר' עקיבא בהחיא חטאת שאבד כו' דזריקה של אחת מהן פוטרת בשר חברתה מן המעילה אלא ששחט שניהן [כד] בבת אחת יש להסתפק אי ר"ל בסכין ארוכה [כה] במשמע אי אפילו בזה אחר זה וקרי לה בבת אחת [כו] דכשר לזרק בבת אחת כגון שחט זה אחר זה וקיבל זה אחר זה קודם שיזרוק כלל דרלה מזה זורק רלה מזה זורק אבל בזה אחר זה כגון שקבל דמה של זו וזרקו עד שלא קיבל את האחרת לא אמר ר"ע ומודה בכי ה"ג [כז] דאיפו פוטר הדם המזרק בשר האחרת מן המעילה: **אבל** דם. פירוש שיצא דם וזרק אותו דם עלמו שיצא מודה ר"ע דאין זריקה מועלת ליוצא [כח]:

לכפר פאני. שם מקום ואמר לי אומר היה ר"ע זריקה מועלת ליוצא תמיה היה הזקן על דברי ר"ע אמר לו הן וכשבאתי והרציתי דברים כלומר שהגדתי לו תמיהת הזקן אמר לי ואתה אי אתה אומר כן בתמיה כלומר כשאתה מרלה לפני דברי הזקן כמדומה שאתה מגמגם על דברי וש ספרים גורסים אחר שאמר לו הן אמר לו והלא פסול הוא [כט] אי שהשיב לו כך הזקן והיינו הא דקאמר דכשהרציתי דברים לפני ר"ע שהקשה לו הזקן כך א"ל ר"ע ואתה אי אתה אומר כן כלומר מדוע שתקתה לו וכי איך אומר כן מדוע שתקתה לו עליה ולא בא לסתור התשובה שהשיב ר"ע לר"ש דודאי יפה השיבו אלא הלשון אינו מיושב יפה דנקט [ל] בבת אחת דכיון דפסל הוא השני ואפילו הכי קאמר ר"ע דזריקת הכשר פוטרתו מידי מעילה א"כ סבירא ליה לר"ע דחשבינן ליה כזבח אחד [לא] וכיון דחשבינן כזבח אחד [לב] מה לי [לג] בזה אחר זה אמר ליה ר' יוחנן לריש לקיש [לד] ואתה אי אתה אומר כן בתמיה כלומר והא ודאי בבבת אחת בעינן דכחד [לה] לא חשיב להו דהא אילו הפרים שני אשמות לאחריות ושחט שניהן וקדש והעלה אימורים של אחד מהם קודש זריקה אי אתה מודה שירדו הכי גרסינן ה"פ קדש והעלה אימורים של אחד מהם קודש זריקת חבירו ואחר כך זרק חבירו שלא העלה אימורים אי אתה מודה שירדו האימורים של אותו שהעלה [לו] בלא זריקת דמו ואי ס"ד חד גופא הוא אם כן הוה לאחשובי הני אימורין כאילו היו מאותן שזרק דמן ולא הוה ליה למימר ירדו דהאמר עולא אימורי קדשים קלים כו' והא דנקט קדשים קלים לרבותא נקט וכ"ש קדשי קדשים דקדשי טפי וקליט להו מזבח וכן לעיל דנקט אשמות כ"ש חטאות:

כט א מיי' פי"ד מהל' פסה"מ הלכה ז ופ"ז מהל' שאר אבות הטומאה הלכה ח:

לא ג מיי' פי"ג מהל' פסה"מ הלכה ז:

לב ד מיי' פ"ג מהל' מעילה הלכה ג ע"ש בכ"מ ובנה"ז:

מוסף רש"י

זריקה מועלת ליוצא. חוץ לקלעים לאיסור כדבר שיש לו היתר להניח ולמיפקר מידי אחם מעילות, דר"ע אומר אין מועלין בו לזריקתו לאיתאמו מידי מעילה אע"פ שאינה מתירתו באכילה אעפ"כ מועלת לו לזריקתו מידי מעילה (מנחות יב.) דפסול מתמת דבר אחר הוא (שם מז.).

רבינו גרשום

מחשבין על האבוד ועל השרוף. שאם נאבדו אימורין וחישב בזריקה על מנת להקטירו חוץ לזמנו הוי פיגול: והא אבוד ושרוף דלא איתנין בעולם. וקא קבעא זריקה פיגול לבשר הכא נמי אע"פ דיצא כולו תיהני ליה זריקה לאפוקי מידי מעילה. ומי אמר רב אסי הכי דכי יצא כולו מהניא ליה זריקה והא בעא חישב לנשפכין למחר: נשפכין שירי הדם היה שופך על יסוד. וקמבעיא ליה חישב בשעת שפיכת השיירים על מנת לאכול ממנו כזית חוץ לזמנו מהו מי חשיבא מחשבה דשפיכה לפגולי כמו מחשבה דזריקה: וא"ל ר' זירא כבר שנית לנו אלל. כדתנן העור והרוטב והקיפא והאלל מצטרף לטומאת אוכלים אבל לא לטומאת נבילות דכיון דלית ליה מששא לא מקבל טומאה: נשפכין נמי כיון דלאיבוד אזלי. ליסוד לאמה ולא על גופו של מזבח לא מהניא בהו מחשבה לפגולי האי אלו נמי כשיצא כולו לאיבוד קאי לשרפה בדין הוא דלא תיהני ליה זריקה לאפוקי ממעילה: אלא. בתמיהא: דקתני מחשבין על האבוד ועל השרוף. מיהת קשיא דמשמע דמהניא מחשבה בזריקה לפגולי אע"ג דלא איתנין בעולם: אמר רבה אימא מחשבה על עומד ליאבד ועל עומד לישרף. דבשעת זריקה כשחישב אכתי הוו בעולם אע"ג דשוב נאבדו ונשרפו מהניא מחשבה: אבל. האי שיצא כולו לפני זריקה לא מהניא ליה זריקה לאפוקיה ממעילה: שחט בשתיקה בכשרות ויצא הדם חוץ. אע"ג שחזר וזרקו לא עשה כלום בבשר קדשי קדשים מועלין בו דהא זריקה אינה מתרת הבשר לבהנים. ואם הן קדשים קלים משום הא זריקה אין מועלין באימורין דהא זריקה ולא כלום הויא:

דהוה: **ל)** שהעלה בלאו זריקת דמו והא דנקט שאם עלו ירדו שאם עלו לאו דוקא דהא מיירי בהעלה כבר ואי ס"ד:

לג) א מיי' פ"ג מהלכות פסקה"מ הלכה יג:
ב) [מיי' שם הלכה יב]: לד) ג מיי' פ"ב מהל' מעילה הלכה ב:
לה) ד מיי' פי"ח מהל' פסקה"מ הלכה ז:
לו) ה מיי' פ"ג מהלכות מעילה הלכה ח:
לז) ו מיי' פי"ח מהל' פסקה"מ הלכה ז:
לח) ז מיי' פ"ח מהלכות פסקה"מ הלכה לב ומ' נכ"מ ורש"ק:

רבינו גרשום

דין שיפטור את בשרה. ואע"פ שהוא פסול משום יוצא: תשובה גנובה השיבו. כלומר דלאו תשובה מעליא הוא דתריץ ליה נשחט שתיהן בבת אחת דמשמע דבבת אחת אין דדמה פוטר בשר חברתה אע"ג דפסול הא שחטן בזה אחר זה לא כיון דפסול דמותר חטאת הוי: מה לי דמה פוטר בשר חברתה בבת אחת מה לי בזה אחר זה. הואיל וסבירא ליה לר' עקיבא דדמה פוטר בשר חברתה אף על גב דפסול אלמא תשובה גנובה השיבו דלא שנא וקשיא לרבי אלעזר דאמר לא אמר ר' עקיבא אלא ששחט שניהם בבת אחת: א"ל ר' יוחנן לריש לקיש אתה אומר כן. דחשבת להו כחד גופא אפילו כי שחטן בזה אחר זה דדמה פוטר בשר חברתה: אילו הפריש ב' אשמות לאחריות. שאם תאבד אחת מהן שיתכפר באחרת והאי דנקט אשמות ה"ה לחטאות דאמרינן כל שבחטאת מתה באשם רועה: ושחט את שתיהן וקדם והעלה אימורין של אחת מהן קודם זריקה. דם דאידך דדם של עצמו עדיין לא נזרק: אי אתה מודה שאם עלו אותן אימורין דאע"ג דהדר זרק דם דאידך לא מהניא ההיא זריקה לאימורין דלאו דידיה משום דמגופא אחרינא ניגנה: ואי סלקא דעתך דקדקאמרת דלעולם חד גופא הוא אפילו בזה אחר זה אמאי אם עלו ירדו האמר עולא אמורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דמים לא ירדו נעשו לחמו של מזבח דקבעו מזבח דכיון דחד גופא הוא כי דאידך ליהני ליה דאם עלו לא ירדו אלא מדירדו ש"מ דלא הוי חד גופא דשני בין בבת אחת לזה אחר זה ולאו תשובה גנובה הוא ואישתיק ריש לקיש: קצצתינון לרגליהי דינוקא. להכי קרי ליה לריש לקיש ינוקא שהיה בחור ממנו ואותביה דלא אשכח תשובה. ל"א דינקא כלומר קצצתינון לריגלוהי דדין דקאי הכא: מעשה דמים. זו זריקה: לאחר זריקת דמים אין מועלין. בבשר דכבר יש בו שעת היתר לכהנים והיינו להקל דאין מועלין בו ועל זה ועל זה בין על האימורין ובין הבשר לאחר זריקה חייבין משום פיגול אם פיגל בחד מד' עבודות דזריקה קובעת בפיגול דכבר קרבו מתירין ובתר הכי חייבין נמי על נותר וטמא. והיינו מחמיר דקא קבעא להו בפיגול נותר וטמא: ובקדשים קלים לאחר זריקה כולו להחמיר. דמועלין באימורין דכבר חזו לגבוה וקדשי ה' נינהו ולא ממון בעלים ומועלין בהן: ועל זה ועל זה. בין על האימורין ובין על הבשר לאחר זריקה חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא: היינו כולו להחמיר. דמועלין בהם וחייבין משום פיגול נותר וטמא: ואמאי. אית ביה איסורא: משום דנסיב רישא מועלין לפני זריקת דמים: נסיב סיפא. לאחר זריקת דמים אין מועלין ולעולם לית ביה איסורא. אימא סיפא כו': ואין מועלין. בבשר מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא והכא ליכא למימר משום דנסיב רישא דסיפא מועלין דתרוייהו ברישא דסיפא ובסיפא אין מועלין קתני וכי היכי דהכא דייקינן הא איסורא איכא הכי נמי דייקינן בסיפא דרישא ואמאי אית ליה איסור אכילה: אמר ר' חנינא ליוצא. דאית בה נמי בהא איסור יוצא ורבי עקיבא היא דאמר זריקה מועלת ליוצא: דכי אמר ר' עקיבא זריקה מועלת ליוצא. להוציאו ממעילה ולהביאו לשרפה ולא לאלתר כשאר קדשים פסולין אלא צריך שימתין עד שתעבר אחת בשחטן: יז) אשמות כל אות ו' נמחק: טו) הדם דאשם שלא. אות מ' נמחק: טז) ל"א דִּינְקָא דדין דקאי תיבות דדייקא דדייק נמחק: יז) דחד לאימורין דאידך אות ה' נמחק: יח) זה ועל זה אות ו' נמחק: יט) זריקה חייבין משום: כ) עבודות דזריקה קובעת בפיגול דכבר קרבו מתיריו ובתר הכי חייבין נמי על נותר וטמא והיינו: כא) בכל הני ואחר זריקה אות ל' נמחק: כב) לשרפה ולא לאלתר: כג) דמי דאי אמרת בשלמא גבי: כד) להקל ולהחמיר בקדשי קדשים פי': כה) באימורין נקט ואין תיבת קתני ל"ש: כו) לאחר שנראה לזריקה תיבת שניתר ל"ש: כז) הוא הא ודאי דאיסורא איכא כיון: כח) בבשר שיצא אות ו' נמחק: כט) צורה לשרפו שאין אות ן' נמחק:

אמר רבי יוחנן קצצתינון דגלוהי דינוקא. כלומר סתרתי דברי ר"ל דולמי לאו טעמא דר"ע משום דחד גופא הוא דלא"כ גבי מפריש שני אשמות וכו' שהבאתי למעלה הוה לן למימר לא ירדו כדפריש דנעשו לחמו של מזבח ולמי לאו טעמיה דר"ע משום בת אחת ות"ת מ"מ כיון דמהני טעמא דבבת אחת לענין לפטור הבשר מן המעילה למה לא יועיל באימורין לעשותן לחמו של מזבח כמו דמדמה להו בטעמא דחד גופא הוא י"ל דלא דמי [ג] דאמרינן דטעמא גבי לפטור בשר מן המעילה משום בת אחת ניחא דולמי כיון דרלה מזה זורק רלה מזה זורק דין הוא שיפטור מן המעילה אף בשר חברתה שלא נזרק דמה אבל ליעשות לחמו של מזבח ולומר דלא ירדו לא משיגה כל כך האי טעמא אלא אי אמרת דטעמא משום חד גופא א"כ הוי טעם משום אף לענין שלא ירדו:

ועל זה וזה חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא. פירוש על זה ועל זה על הבשר [ד] ועל האימורים [בקדשי קדשים] נמצא מעשה דמים [להקל ולהחמיר] [ז] פירוש להקל שע"י זריקת הדמים אין מועלין דלא מיקרו תו קדשי ה' ולהחמיר לחייב עליו משום פיגול נותר וטמא: **הא איסורא איכא.** שאסור לאכול והא ממונא דכהן הוא קושיא היא דהכהן [ח] דכהנים אכלי להו: **הא** ממונא דבעלים הוא. ולא משני כדלעיל [ט] דאגב מועלין באימורים [י] קתני אין מועלין בבשר דולמי לעיל משני שפיר דאיידי דתנא רישא מועלין באימורים ובבשר גבי לפני זריקת דמים תנא נמי גבי אחר זריקה ואין מועלין בבשר אע"ג דאיסורא נמי ליכא אלא הכא גבי קדשים קלים דלא שייכא שום מעילה בבשר אף קודם זריקה ליתא ליה למימתי אין מועלין בבשר אגב מועלין באימורים וגרמא דלא פריך אלא למ"ד היתר אחילה שייכו לאי למ"ד היתר זריקה אם כן לאחר זריקה ר"ל לאחר [יא] שיתר לזריקה ואף על פי שלא נזרק ואם כן מאי פריך הכא ממונא דבעלים הוא [יב] ודאי דאיסורא כיון שלא נזרק הדם: **כי אמר רבי עקיבא מועלת ליוצא לשרפה.** פירוש אין הכי נמי דאיסורא איכא דמיירי בבשר [יג] שיוצא עד כאן לא קאמר ר"ע דזריקה מועלת ליוצא אלא לענין לאקבועי בפיגול ונותר וטמא ולריך עיבור צורה [יד] לשרפן שאין זה קרוי פסולו בגופו דאמר בפסחים (דף פב.) ישרף מיד דזריקה מהניא ליה ומשוי ליה כאילו לא יצא והויא ליה פסולו מחמת דבר אחר דאמרינן בפסחים (שם) שלריך עיבור צורה אבל בשר חבירתה והכא לא מרלה זריקה דחד [טו] האימורין דאידך דאמרינן אם עלו ירדו האמר עולא אמורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דמים לא ירדו נעשו לחמו של מזבח דקבעו מזבח דכיון דחד גופא הוא כי דאידך ליהני ליה דאם עלו לא ירדו אלא מדירדו ש"מ דלא הוי חד גופא דשני בין בבת אחת לזה אחר זה ולאו תשובה גנובה הוא ואישתיק ריש לקיש: קצצתינון לרגליהי דינוקא. להכי קרי ליה לריש לקיש ינוקא שהיה בחור ממנו ואותביה דלא אשכח תשובה. ל"א דינקא כלומר קצצתינון לריגלוהי דדין דקאי הכא: מעשה דמים. זו זריקה: לאחר זריקת דמים אין מועלין. בבשר דכבר יש בו שעת היתר לכהנים והיינו להקל דאין מועלין בו ועל זה ועל זה בין על האימורין ובין הבשר לאחר זריקה חייבין משום פיגול אם פיגל בחד מד' עבודות דזריקה קובעת בפיגול דכבר קרבו מתירין ובתר הכי חייבין נמי על נותר וטמא. והיינו מחמיר דקא קבעא להו בפיגול נותר וטמא: ובקדשים קלים לאחר זריקה כולו להחמיר. דמועלין באימורין דכבר חזו לגבוה וקדשי ה' נינהו ולא ממון בעלים ומועלין בהן: ועל זה ועל זה. בין על האימורין ובין על הבשר לאחר זריקה חייבין עליו משום פיגול נותר וטמא: היינו כולו להחמיר. דמועלין בהם וחייבין משום פיגול נותר וטמא: ואמאי. אית ביה איסורא: משום דנסיב רישא מועלין לפני זריקת דמים: נסיב סיפא. לאחר זריקת דמים אין מועלין ולעולם לית ביה איסורא. אימא סיפא כו': ואין מועלין. בבשר מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא והכא ליכא למימר משום דנסיב רישא דסיפא מועלין דתרוייהו ברישא דסיפא ובסיפא אין מועלין קתני וכי היכי דהכא דייקינן הא איסורא איכא הכי נמי דייקינן בסיפא דרישא ואמאי אית ליה איסור אכילה: אמר ר' חנינא ליוצא. דאית בה נמי בהא איסור יוצא ורבי עקיבא היא דאמר זריקה מועלת ליוצא: דכי אמר ר' עקיבא זריקה מועלת ליוצא. להוציאו ממעילה ולהביאו לשרפה ולא לאלתר כשאר קדשים פסולין אלא צריך שימתין עד שתעבר

נזרק דמה וכו'. נפסלה השניה במותר חטאת: **דין** [ט] **שיפטור אם בשרה.** ואע"פ שיש פסול יוצא: **תשובה גנובה השיבו.** כלומר לא היתה מעלייתה הא דהשיבו ושחט את שתיהן דמשמע דבבת אחת אז דמה פוטר בשר חבירתה אע"ג דפסול הוא דהכי משמע [יא] דמפרש רבי אלעזר לעיל [ע"ש] דלא אמר רבי עקיבא אלא שנשחט שתיהן בבת אחת הא' דאמר רבי עקיבא גנובה היא ולא תשובה גנובה היינו דבבת אחת הא שחטן בזה אחר זה לא דמה פוטר בשר חבירתה אע"ג דפסול מותר חטאת [יב] כי היכי דמשבח להו כגוף אחד [יג] בשחטן [יד] נמי בזה אחר זה תהא דמה פוטר את בשר חבירתה אלא ולאי תשובה גנובה היא דלא שנא: **א"ל ר' יוחנן לר"ל** [טו] **ואפה אי אפה אומר כן.** דמשבח להו כגוף אחד אף כי שחטן בזה אחר זה דדמה פוטר בשר חבירתה: **אילו הפריש שני אשמות לאחריות.** שאם יאבד אחד מהן שיתכפר באחר. והאי דנקיטו שני אשמות [יז] וכל שכן שני חטאות דחטאת ממירא קדושתיה מאשם: **ושחט את שניהם וקדם והעלה אימורין של אחד מהן קודם זריקה.** ואח"כ זרק הדם [יח] מאשם שלא קרבו אימורין: **אי אפה מודה שאם עלו.** אותן אימורין שירדו דזריקה דם שלהן לא מהניא להני אימורין דלאו דידיה משום דמגופא אחרינא ניגנהו: **ואי ס"ד.** כדקאמרת משום טעמא דאחד דכחד גופא הוא הכא אם עלו אמאי ירדו: **האמר עולא.** גבי גוף אחד אימורי קדשים שהעלן שהעלן לפני זריקת דמים לא ירדו שנעשו לחמו של מזבח דקבעו מזבח דכיון דחד גופא הוא כי דאידך ליהני ליה דאם עלו לא ירדו אלא מדירדו ש"מ דלא הוי חד גופא דשני בין בבת אחת לזה אחר זה ולאו תשובה גנובה היא ואישתיק ריש לקיש: קצצתינון לרגליהי דינוקא. [יט] ר"ל קרי ינוקא לפי שהיה בחור [כ] ממנו דאותביה הכי ולא ידע להשיבו. [כא] ליטנא אחרינא דדייק דקאי [כב] הכי. ואי קשיא לך מ"ש גבי חטאות בבת אחת דכי זרק דמה של אחת מהן דפוטר את בשר חבירתה ולא אמרינן דדייקא דדייק דקאי [כג] הכי אמר דאמר ר' חנינא ליוצא. [כד] הכי אמר ר' עקיבא זריקה מועלת ליוצא: **אי אמר רבי יוחנן** [כה] **דמעלת ליוצא לשרפה** [כו] **אבל** [כז] **אי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא לשריפה אבל** [כח] **אבל** [כט] **אי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא לשרפה דינוקא.** [ל] ר"ל קרי ינוקא לפי שהיה בחור [לא] ממנו דאותביה הכי ולא ידע להשיבו. [לב] ליטנא אחרינא דדייקא דדייק דקאי [לג] הכי. ואי קשיא לך מ"ש גבי חטאות בבת אחת דכי זרק דמה של אחת מהן דפוטר את בשר חבירתה ולא אמרינן דדייקא דדייק דקאי [לד] הכי אמר דאמר ר' חנינא ליוצא. [לה] הפריש שני אשמות אות ת' נמחק: [לו] וקדם והעלה אימורין כו' הקשה הר"ר שמואל מוורדין אמאי לא קאמר שהעלה האימורין לאחר שזורקו דמו של חבירו דאי ס"ד חד גופא הוא הותרו בזריקה וי"ל דכי נמי הוי חד גופא היינו למילי דקודם זריקה כמו לצאת (לידי) [מידי] מעילה אבל למילי דבתר זריקה לא הוי כחד גופא ולכך אמר וקדם והעלה לפני זריקה. תוס': [לז] על תיבת יש רשום קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: [לח] ובבשר ס"א ואין חייבין עליהם משום פיגול נותר וטמא לאחר: [לט] בבשר ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא לאחר: [מ] כולו להחמיר אות ן' נמחק: [מא] היא וכי אמר: [מב] היכי דאמר ר' תיבת דמפרש ל"ש: [מג] אחד בבת

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דין הוא שיציל את בשרה: (ב) ד"ה אמר רבי יוחנן וכו' דדייק דקאי הכא והכי הוה גרסי והוה מדייקי להלכה על בוריה ולי קשיא לך:

מוסף רש"י

תשובה גנובה. כלומר דתהא בקמ (ע"ז מד: ע"ש). אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דם. לא הוכרחו למזבח, שזריקת דמן שלהן קובעתן לאכל גבוה לענין מעילה, מה שאין כן בקדשי קדשים שהן מתאכלין לגבוה ואימוריהן עומדין למזבח, אבל קדשים קלים אין בהן מעילה אפילו באימוריהן, כתניא בתו"כ קדשי ה' המיוחדים לגשם, יצאו קדשים קלים, אבל לאחר זריקת דמים יש מעילה באימוריהן, דנקיט לן מדכתיב כל חלב לה' לרבות אימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים למעילה (חבחים פב:).
הדרן עלך קדשי קדשים

שיטה מקובצת

[א] נזרק דמה של אחת מהן: [ב] המעילה כך יפטור תיבת אף נמחק: [ג] אם פטר בשר תיבת הציל נמחק: [ד] הוא שיפטור את תיבת שיציל נמחק: [ה] הפריש שני אשמות אות ת' נמחק: [ו] וקדם והעלה אימורין כו' הקשה הר"ר שמואל מוורדין אמאי לא קאמר שהעלה האימורין לאחר שזורקו דמו של חבירו דאי ס"ד חד גופא הוא הותרו בזריקה וי"ל דכי נמי הוי חד גופא היינו למילי דקודם זריקה כמו לצאת (לידי) [מידי] מעילה אבל למילי דבתר זריקה לא הוי כחד גופא ולכך אמר וקדם והעלה לפני זריקה. תוס': [ז] על תיבת יש רשום קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: [ח] ובבשר ס"א ואין חייבין עליהם משום פיגול נותר וטמא לאחר: [ט] בבשר ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא לאחר: [י] כולו להחמיר אות ן' נמחק: [יא] היא וכי אמר: [יב] היכי דאמר ר' תיבת דמפרש ל"ש: [יג] אחד בבת אחת בשחטן: [יד] אשמות כל אות ו' נמחק: [טו] הדם דאשם שלא. אות מ' נמחק: [טז] ל"א דִּינְקָא דדין דקאי תיבות דדייקא דדייק נמחק: [יז] דחד לאימורין דאידך אות ה' נמחק: [יח] זה ועל זה אות ו' נמחק: [יט] זריקה חייבין משום: [כ] עבודות דזריקה קובעת בפיגול דכבר קרבו מתיריו ובתר הכי חייבין נמי על נותר וטמא והיינו: [כא] בכל הני ואחר זריקה אות ל' נמחק: [כב] לשרפה ולא לאלתר: [כג] דמי דאי אמרת בשלמא גבי: [כד] להקל ולהחמיר בקדשי קדשים פי': [כה] באימורין נקט ואין תיבת קתני ל"ש: [כו] לאחר שנראה לזריקה תיבת שניתר ל"ש: [כז] הוא הא ודאי דאיסורא איכא כיון: [כח] בבשר שיצא אות ו' נמחק: [כט] צורה לשרפו שאין אות ן' נמחק:

אבל. לענין להתירו לאכילה לא אמר שתהא זריקה מועלת והיינו דקאמר איסורא איכא דלאסורה באכילה משום יולא: הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף מועלין בה משהוקדשה. בפה אפילו אם נהגה ממנה מחיים כגון שמכרה להוליאה לחולין: **הוכשרה ליפסל.** כלומר משנמלקה ניתוסף בה קדושה שהיא נפסלת אם נגע בה טבול יום או מחוסר כפורים ובלינה: **הוזה דמה חייבין עליה משום פיגול.** דהזאה דעוף במקום זריקה דבהמה קאי דהזאה קובעת פיגול כשחישב בו קודם לכן כמו זריקה דבהמה. ושובר יש בו איסור נותר וטמא: ואין בה מעילה. דכיון דהוזה דמו יש בו היתר לכהנים. אבל איטמויי לא שתטמא אחרים לא: מתניתין מני. דקתני הוכשרה ליפסל דאמרי כשם שפוסל טבול יום משקין תרומה ואוכלי תרומה ואינו מטמא כדתנן ואלו פוסלין בתרומה כו' וטבול יום כך פוסל אוכלי קדש ומשקי קדש ולא מטמא:

מוסף רש"י

טבול יום תחלה לקדש. מעלה עצו בקודש להיות טבול יום אלא כראשון לטומאה וטמא שנים בקדש זה מזה, שאוכל שנוגע בטבול יום נעשה שני ועושה את תרומו שלשי ושניים קרויין טמאין שמקלקלין את תחרים והשלשי פוסל את הרביעי להיות הוא עצמו פסול אבל לא יפסול את תחרים במגעו (שושה כפ:).

רבינו גרשום

צורתו: אבל לאכילה. להתירו לאכילה לא אמר שתהא זריקה מועלת והיינו דקאמר הא איסורא איכא:

סליק פירקא

הוכשרה ליפסל. כלומר משמלקה ניתוספה בה קדושה שהיא נפסלת אם נגע בה טבול יום או מחוסר כפורים ובלינה: הוזה דמה חייבין עליה משום פיגול. דהזאה דעוף במקום זריקה דבהמה קאי דהזאה קובעת פיגול כשחישב בו קודם לכן כמו זריקה דבהמה. ושובר יש בו איסור נותר וטמא: ואין בה מעילה. דכיון דהוזה דמו יש בו היתר לכהנים. אבל איטמויי לא שתטמא אחרים לא: מתניתין מני. דקתני הוכשרה ליפסל דאמרי כשם שפוסל טבול יום משקין תרומה ואוכלי תרומה ואינו מטמא כדתנן ואלו פוסלין בתרומה כו' וטבול יום כך פוסל אוכלי קדש ומשקי קדש ולא מטמא:

שיטה מקובצת

[א] לאכילה לא מרצה תיבת הוא ואות ד' נמחק: [ב] הוכשרה ליפסל בטבול אות ה' נמחק: [ג] חייבין עליה משום אות ו' נמחק: [ד] ולא נהירא דמה תיבת נראה נמחק: [ה] ר"ש דהול"ל ע"כ: [ו] קאמר הכא כי: [ז] בפיגול אבל אינו חושש למתני אותם דינים לשם דבכל מקום אמר הכי אבל כו' ס"א והא דקאמר לשריפה ה"ק כלומר הא דקאמר ר"ש דזריקה מועלת ליוצא מ"מ לשריפה עומד ולא קאמר דזריקה מועלת כי אם לחייב משום פיגול ונותר וטמא ולא להתיר באכילה אבל אינו חושש למתני אותם דינים: [ח] מיד דלאכילה לא מרצה תיבות דלא פליג אמתני' נמחק: [ט] קדשים פירוש שמתו או ששינה מקומם ולומר לנו דאע"ג דפסולין מ"מ לא פקעא קדושתייהו מיניייהו ומועלין בהם ומכאן ואילך איירי בקדשים העשויים בהכשר הס"ד: [י] כלומר דאם נגעו בה פסול: [יא] ובלינה וא"ת מאי קאמר ובלינה הלא קודם הזאה איירי הכא מדקאמר בתר הכי הוזה דמה משמע דעד השתא לא איירי בהזה ואי אפשר בלינת יום ולילה אלא לאחר הזאתו ו"ל דר"ל בלינה: [יב] ההזאה נעשית ביום: [יג] מתחיל לינת של יום ולילה דמשעת מליקה מונין: [יד] גבי בהמה קדשי קדשים: [טו] כדי ליזרק ולהזות ה"נ גבי עוף דלא: [טו] כולהו שהרי פרים ה"נ לא סלקי לגבוה כי אם האימורין: [יז] לפי שקודם לעולה ועולת העוף תיבות שהיא קודמת ונמחק: [יח] לכהנים ובעולת העוף תיבת ובחטאת נמחק: [יט] ואף לאחר הקטרה עד שתצא לבית אות מ' נמחק: [כ] הבשר בדוחק והדם יוצא: [כא] היינו שניתז הדם על המזבח מן הצואר הס"ד: [כב] בטומאה דטומאה הותרה בצבור וי"ל: [כג] יום דשלשה בתי דשנים היו שם: [כד] על אותן שהן לפני ולפנים [ה] עשה בין הבדים ואחרים על: [כה] בבשר דמאחר שנזרק אות ש' נמחק: [כו] בעורות דכתיב עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה ונפקי: [כז] הלחם שתי הלחם נאפות: [כח] הם פסולות

[א] א מיי' פ"ב מהלכות מעילה הלכה ו:
[ב] ב מיי' פ"ב מהלכות טומאת אוכלין הל' ז וס"י מהל' אבות הטומאה הלכה ג:
[ג] ג מיי' פ"א מהלכות פסה"מ הלכה לו:
[ד] ד מיי' פ"ב מהלכות מעילה הלכה ו:

חטאת [א] העוף מועלין בה משהוקדשה [ב] נמלקה הוכשרה [ג] להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים [ד] ובלינה הוזה דמה חייבין [ה] עליו משום פיגול נותר וטמא [ו] ואין בה מעילה: גמ' קתני הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה ליפסל אין אבל לטמויי לא מתניתין מני רבנן היא [ז] דתניא אבא שאול אומר טבול יום תחלה

אבל לאכילה [ח] הוא דלא מרצה:

הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף. עד השתא מיירי בדין פסולי קדשים [ט] מתי יתעלו בהם ומכאן ואילך מיירי בכשרים: **מועלין** בהן משהוקדשו. פירוש קדושת פה דהיינו כשהקדישן: **הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים.** כלומר [י] שאם נגעו [יא][בה טבול יום או מחוסר כפורים] פסול מלאכול: **ובלינה.** [יב] בלינת דם בשקיעת החמה מ"ג בלינת בשר ליום ולילה ואע"ג דכתב הכי קתני הוזה דמה דמשמע דהשתא לא מיירי בהזה וא"א בלינת יום ולילה אלא לאחר הזאה ו"ל דר"ל בלינה: [יג] ביום מתחיל לינת יום ולילה דמשעת מליקה מונין: **הוזה דמה חייבין עליה משום פיגול.** [יד] דהזאה דעוף במקום זריקה דבהמה קאי דהזאה קובעת פיגול כשחישב בו קודם לכן כמו זריקה דבהמה. ושובר יש בו איסור נותר וטמא: ואין בה מעילה. דכיון דהוזה דמו יש בו היתר לכהנים. אבל איטמויי לא שתטמא אחרים לא: מתניתין מני. דקתני הוכשרה ליפסל דאמרי כשם שפוסל טבול יום משקין תרומה ואוכלי תרומה ואינו מטמא כדתנן ואלו פוסלין בתרומה כו' וטבול יום כך פוסל אוכלי קדש ומשקי קדש ולא מטמא: **דתניא אבא שאול אומר טבול יום תחלה לקדש.** דהוי ראשון ומשני לקדש שני דאותו שני עושה שלשי ורביעי בקודש ופוסל את התרומה: רבי

חטאת העוף. עד השתא מיירי בדין פסולי קדשים [ט] מתי יתעלו בהם ומכאן ואילך מיירי בכשרים: **מועלין** בהן משהוקדשו. פירוש קדושת פה דהיינו כשהקדישן: **הוכשרה ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים.** כלומר [י] שאם נגעו [יא][בה טבול יום או מחוסר כפורים] פסול מלאכול: **ובלינה.** [יב] בלינת דם בשקיעת החמה מ"ג בלינת בשר ליום ולילה ואע"ג דכתב הכי קתני הוזה דמה דמשמע דהשתא לא מיירי בהזה וא"א בלינת יום ולילה אלא לאחר הזאה ו"ל דר"ל בלינה: [יג] ביום מתחיל לינת יום ולילה דמשעת מליקה מונין: **הוזה דמה חייבין עליה משום פיגול.** [יד] דהזאה דעוף במקום זריקה דבהמה קאי דהזאה קובעת פיגול כשחישב בו קודם לכן כמו זריקה דבהמה. ושובר יש בו איסור נותר וטמא: ואין בה מעילה. דכיון דהוזה דמו יש בו היתר לכהנים. אבל איטמויי לא שתטמא אחרים לא: מתניתין מני. דקתני הוכשרה ליפסל דאמרי כשם שפוסל טבול יום משקין תרומה ואוכלי תרומה ואינו מטמא כדתנן ואלו פוסלין בתרומה כו' וטבול יום כך פוסל אוכלי קדש ומשקי קדש ולא מטמא: **דתניא אבא שאול אומר טבול יום תחלה לקדש.** דהוי ראשון ומשני לקדש שני דאותו שני עושה שלשי ורביעי בקודש ופוסל את התרומה: רבי

לשחוט עליהן הזבח. כלומר כיון דקרמו פניה מיד יש [לא] להם תורת לחם (עליהם) לשחוט את הזבח עליהם אבל לא קרמו לא דגבי שחיטת הזבח כתיב לחם ואין קרוי לחם אלא אם כן קרם הלחם: **נזדרק דמן של כבשים חייבין עליהן כו'.** פירוש עליהן על הכבשים[ט]: ואין מועלין בהן. ואם תאמר מעילה הוא דליתא הא איסורא איכא והא ממונא דכהן הוא כדמסיק לעיל [לב] בספ"ק (דף ז:) וכי תימא כדקאמר לעיל לא נגרכא אלא לרבי עקיבא כו' דהא אפילו לרבי עקיבא אינן מועלין [לג] לשמי הלחם כיון דאינו גוף הכבשים ויש לומר דנקט ואין מועלין אגב הני דלעיל וכן ל"ל בלחם הפנים: **קרבו הבזיכים חייבין עליהם משום פיגול כו'.** הבזיכים הרי הם מתירים הלחם [לד] הסילוק של בזיכים כמו הקמיצה והסילוק למזבח כמו הילוך ומקטירים הבזיכים כמו שמקטירין הקומץ: **אין מועלין בשירים.** דהא אית בהו היתר לכהנים:

הקומץ והלבונה. פירשתי בתריכות בזבחים (בפרק [לה] שני דף כ:) **קדשו בכלי הוכשר ליפסל כו'.** לא נקט קדשו בכלי משום קומץ דמעיקרא נמי קודם שנתן הקומץ בכלי [לו] קדשו והוכשר ליפסל בטבול יום [ט] מקודם בכלי ראשון עם המנחה כולה קודם שקמץ כדתנן לקמן (דף ט.) המנחות מועלין בהן משהוקדשו קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום אלא אגב [לז] הנך דנקט קדשו בכלי נקט ליה: **ופיגול אין בהן.** דכולם אין להן מתירין וכל דבר שאין להן מתירין אין חייבין עליו משום פיגול ומנחת נסכים אי מיירי בבאה בפני עצמה כדאמרינן התם (זבחים דף מד.) מביא אדם זבחו היום [מ] ומכאן עד עשרה ימים נסכים אתיא ככולי עלמא דאין לה מתירין ואי בבאה עם הזבח פלוגתא דרבי מאיר ורבנן בסוף פ' בית שמאי (זבחים דף מג.) ר' מאיר סבר פיגול ורבנן סברי לא פיגול ואתיא מתני' כרבנן ובלינה דקתני אי מיירי בבא מן הזבח ר"ל שקיעת החמה [מא] דבתמורה חשיב להו דבר שדרכו ליקרב ביום ואי בבאה בפני עצמה מוכח בתמורה בפ' יש בקרבנות (דף יד:) דקריבה אפילו בלילה ועמוד השחר פסלתו ואם כן נגטרך לפרש ליה עמוד השחר: **אבל לאיטמויי לא.** [מב] (ולפי[מ]) [פירוש] שהטבול יום אינו עושה [מג] אותה טומאה לטמא אחרים מתני' רבנן היא:

תחלה

בלינה למחר ואור"י דגרס ליה שפיר: [לא] קרמו פניה בתנור: [לב] מקדש לה וא"כ ע"כ לינה פסלה ואפייתו דידהו דוחה השבת: [לג] יו"ט ואינו נפסל לא בטבול יום ולא במחוסר כפורים כיון דתנור אינו מקדש וא"ת: [לד] בו והתנור נעשה לאפות בו הפת וא"כ בעינן שיקרמו פניה א"נ נקט קרמו פניה משום סיפא (כדי) תיבות והיינו כשנקרם נמחק: [לה] יש תורת תיבת להם נמחק: [לו] לעיל ואין לומר כדקאמר: [לז] מועלין בשתי הלחם כיון דאינו בגוף הכבשים כדאמר במנחות דהא דקאמר ר"ע היינו בזבחים גופיה וי"ל: [לח] הלחם כדכתיב והיה ללחם לאזכרה וילפינן אזכרה ממנחות וסלוק של בזיכים הוי תחת הקמיצה וההילוך למזבח כמו הילוך של קומץ ומקטיר הבזיכים: [לט] בפ' ב"ש: [מ] בכלי לקדשו הוכשר ליפסל בטבול יום כו' שכבר הוקדש בכלי ראשון: [מא] אגב אינך דנקט תיבת הנך נמחק: [מב] היום ונסכיו מכאן: [מג] החמה ובתמורה חשיב ליה דבר: [מד] לפי שהטבול. אות ו' נמחק: [מה] תיבת אותה נמחק:

ט) נראה לל"ל הזה בין הבזיכים ואחר זה על הפרוכת.